

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any II.—TARRAGONA, 22 febrer de 1914.—Núm. 33.

Unió Catalanista

SECCIÓ OFICIAL

Associació Protectora de la Ensenyança Catalana

En el Concell general reglamentari anyal darrerament celebrat per aquesta Entitat adherida a la Unió Catalanista, es donà compte dels treballs realitzats durant el finit any social, esmentant-se preferentment els fets per a que arreu de la Patria's practiqués lo que és deure de tots els Catalans, l'ús de l'idioma propi tant en els actes públics com en els privats, lo mateix en les corporacions oficials que en les professionals i culturals; es parlà del grandioss èxit obtingut per el Concurs de Historia de Catalunya celebrat per primera vegada l'any passat, en vista de qual satisfactori resultat, el d'enguany continuarà doble nombre de premis i se n'hi institueixen d'altres per als senyors Professors qui presentin millors instruits en la historia patria major nombre de deixebles.

Sigué manifestat que'l Dr. Girona i Llagostera havia començat ja les llicçons o conferencies d'Historia de Catalunya de cada dijous, a les quals concorren gran nombre de deixebles de diferents Escoles. que omplen la espaiosa Sala del benemèrit Centre Excursionista de Catalunya que galantment l'ofereix.

Es feu constar en acta el sentiment de l'Entitat per la mort de diversos socis i per la del qui sigué l'any passat un dels dignes components del jurat de l'esmentat concurs, en Lluís B. Nadal.

Dessèguida de fer-se pública manifestació d'agraïment a les Corporacions qui tant patriòticament ajuden a la celebració del Concurs de Historia de Catalunya, es donà lectura de l'estat de comptes que denota que l'Associació, sense poguer, disortadament, ajudar en més del que ho fa a les diferents Escoles Catalanes a les quals subvenciona, conserva el seu actiu com en anteriors anys malgrat haver contribuït en alt grau a l'expandiment de les confinalitats per a les quals fou creada.

Seguidament anà a procedir-se a la votació dels socis que devien ocupar els llocs vagants reglamentariament, essent abans fetes per un concorrent manifestacions d'estima als qui sortien, especialment al President En Josep Botey, qui amb son esforç i sa laboriositat havia sapigut mereixe bé de l'Associació que servarà bones senyals del seu pas per aquella Presidencia.

El nou Concell Directiu quedà constituït en la forma següent:

President: Manel Folguera i Duràn.—Vis-president: Vicens A. Ballester.—Tresorer: Josep Botey.—Comptador: Pere Basté.—Secretari: Frederic Culi i Verdaguer.

* * *

De Fires

Ens proposem parlar d'un assumpte de importància, de capitalíssima importància per Tarragona, com son les fires, i, al fer-ho hem de sentar primerament una advertència que cal tenir-la en compte, i es que, el criteri que anem a sostenir es un criteri personal i molt modest, modestíssim, qual correspon a la firma de qui'l sustenta.

Nostre proposit no es altre que fer una opinió ferma i convençuda, la qual porti a feliç terme l'assoliment de lo que nosaltres creiem un bé per a Tarragona.

I entrem en qüestió: No cal ser un historiador per a sapiguer que la creació de les fires data de remotes èpoques, i pegant una ullada retrospectiva, trobarem que donada la manera de viure d'aquells temps, per una part, la concentració de la vida fabril i comercial en certs nuclis o poblacions, i, per altra, la deficiència dels medis de transports i canvis, feien necessaris a tot ser-ho aquestes reunions de mercaders i compradors que s'anomenaren fires.

Que la manera de viure d'ara es completament diferent d'aleshores i que'ls progressos de l'industria, dels medis de transports i de la banca han canviat en un tot la forma dels negocis, es un fet que no cal demostrar-lo.

Que les fires de Tarragona son de lo més rutinari i atrasat qu'es puga, i que per més agravades, son doble més dolentes i anti naturals pel fet de concretar-se a ser fires d'un número d'articles determinat, quan lo corrent es que siguent d'una varietat gran de géneros i mercaderies, comensant pels xiulets i fireta de la canalla i acabant pel bestiar amén d'utilis de conreu i contratació de braços, tampoc cal demostrar-ho: salta a la vista.

Que les fires tal com les fem aquí no porten benefici a la població o de portar-lo ho es en modo molt migra i, en canvi representen un greu perjudici a un sens fi d'industrials establerts, no es cosa que s'amagui a la vista del menys observador, i la demostració d'aquest assert ho fem des de les columnes de *Tarragona Industrial*.

Doncs bé; sentats aquets precedents, i tenint en compte que les fires ben fetes i sobre tot fetes a temps, poden convertir-se en font de riquesa, i que les tendencies modernes son encaminades a portar contingent de forasters a les capitals per medi d'esplendits programes de festes; comptant també el que grans medis per a cridar l'atenció del turista, son la bondat del clima; la bellesa del paisatge; les platjes estiuenques; els vestigis d'art històric; l'aplec de costums i tradicions apart dels monuments artístics i consultius, es arribada l'hora de que comensem a estudiar la forma de unir totes eixes dots, que totes les disfruta Tarragona, i convertir-les en les que deuriem devindre les pomposes Fires i Festes de Sant Magí de Tarragona.

JOSEP GILABERT PUNSODA.

* * *

Del joc infantil

Furgant l'altre dia per la incipient i ja força interessant Biblioteca del Consell de Investigació Pedagògica, tingui la joia de topar-me amb un treball d'En Claparède sobre's el joc dels nens. Pels qui, com jo, no podem estar enterats de tota la bibliografia sobre tants problemes de capital importància, i ni de vegades d'aquells qui tendeixen a resoldre problemes que molt ens preocupen per haver-nos-els suggerit nostra professió o la mateixa vida, una troballa aixís (que per a mi fou una troballa) ens és d'una gran alegria.

Per aixó em prenc la llibertat de trasmetre aquí quelcom de ço que Claparède diu, i aixó serveixi per refermar el que sobre els parcs infantils deia l'altre dia.

Comença el sabí professor de Psicologia fent historia o exposició de les quatre teories, que per a explicar el joc infantil s'han aportat. Primera: l'antiga, i avui encara vulgaríssima, qui solia explicar tot joc com un recreu i efecte de la necessitat del repós; segona: l'exposada pel poeta Schiller i ampliada per Spencer, qui explica per un excés d'energia que tenen els nens, per ço que no laboren en ocu-

pacions series; tercera: l'exposada molt recentment per Stanley Hall qui—acèrrim partidari de l'evolució de les especies—l'explica afirmant que els jocs no són més que rendiments d'activitats de generacions passades, qui han persistit en el nen conforme a la famosa «llei biogenética de Hæckel» («el desenrotllament del nen és una breu recapitulació de l'evolució de la raça»), afegint que el joc és necessari per a la desaparició de les funcions rudimentaries, convertides en inútils, a la manera que la collareta d'aigua fa bellugar la qua per a despendre-se'n.—Segons Claparède, en una obra posterior, Hall modificà una mica la teoria en quant a la frivolitat del joc. «El joc—diu Claparède, referint-se al pensament de Hall,—d'una funció rudimentaria no tindria per objecte fer-la desaparèixer debilitant-la, sinó permétre-li exercir passatgerament una influencia damunt el desenrotllament de les altres funcions, a la faiso que cal a les guineus exercitar la qua per a estimular el creixement de les potes.»

Finalment, exposa l'altra teoria, la més interessant i que més claror dona a la nostra qüestió, la teoria del exercici preparatori, formulada per Karl Groos i ampliada per Karr.

Resumim: Per estudiar bé el joc, cal enfocar-lo des de'l punt de vista de la biologia, i així veiem que els jocs varien segons les categories d'animals i que ses activitats s'assemblen completament a les activitats dels animals adults de la mateixa categoria. Els jocs del gatet són diferents dels jocs del cabrit, del gocat i d'altres animalons, i molt semblants als costums dels gats grossos; és a dir, el gat petit juga amb qualsevol cosa que es bellugui, i a ells es llença com per a caçarla, com després, quan sigui gros, caçarà de veres. De manera, que el joc és com una preparació per a la vida seria, serveix per el desenrotllament i perfecció dels instints, encara poc desenrotllats quan se ve a la vida. Cal, doncs, per a arribar a ser un bon conill, haver jugat com a bon conillet; per a ser una bona cabra, haver, com bona cabriola, fet moltes cabrioles, i així els altres; per arribar a ser un bon home o una bona dona, haver jugat força de petit. Aixó és el que ve a dir Karl Groos, segons el sabí Claparède. El que no veig prou clar, són aquestes paraules: «pot afirmar-se, doncs, amb Groos, que el animal no juga perquè és jove, sinó que és jove per a poder jugar», car no sols no són contraries aquestes dugues proposicions, sinó que de les dugues pot afirmar-se: l'animal juga perquè és jove, ço és, perquè sos instints no estan desenrotllats encara i perfeccionats i troba cent estímuls, per a aquells instints, que els posen en activitat, i és jove per a jugar, ço és, aquesta: el joc, és la finalitat del ser jove.

En Karr ha perfeccionada i ampliada aquesta bella doctrina, i damunt les paraules de Groos, ha afegit: «El joc procura a l'organisme l'estímul que li és necessari pel creixement dels orgues.»

«El joc perfecciona llur sistema nerviós, estimula el ràpid creixement de les veines de mielina, que, al naixer el nen o qualsevol altre animal superior, no tenen encara algunes fibres nervioses i que necessiten per el llur funcionament.

«El joc manté, refrescant-les, les funcions adquirides», a la faiso que el virtuós, jugant amb el instrument i fent escales, no se li entumeixen els dits.

«El joc fa acreixer els sentiments de solidaritat», i cal afegir-hi, per nostre compte, que aixó que Groos sols diu dels balls, de les reunions i matches, més veritat és del joc dels petits infants encara, de tots aquells jocs organitzats i de conjunt.

I finalment, «el joc ens purga de tendencies massa vives i contraries a la manera de ser de nostra so-

cietat, que nosaltres portem al naixer, com, per exemple, l'instint de lluita, és una d'aquestes tendències antisocials.

Suposa Claparède, molt saviament, que el pensament de Karr no és el mateix de Stanley Hall, ço és, que el joc *elimini* aquelles tendències—l'activitat, doncs, pot crear-ne de noves, no extingir les existents—, sinó que vol dir que les perfecciona, millor: les encarrila; i—afegeix pel seu compte—ço que fa el joc, és eliminar o descarregar l'emoció de la tendència. Més clar: el nen porta una tendència natural que l'inclina a lluitar, i en ell—i també en nosaltres—se va acumulant força, deguda a aquella tendència qui sols en lluita pot esbravar-se, descarregar-se. Aquesta força *emotiva* podem llençar-la de vegades si és, per exemple, d'ira—sols donant un cop de puny damunt la taula, llençant un moble o rebatent una porta, però és l'emoció ço que ens descarreguem, no la tendència o l'instint de lluita que tot-hom necessita tenir per a mil ocasions, en les quals li serà permès, necessari i fins noble lluitar.

Aquesta clara i lluminosa observació d'En Claparède, desseguida ens fa pensar en una altra transcendència del joc: que encarrila els instints i tendències antisocials. Així el sabi professor ja ho diu, però no veig que ho expliqui, si bé se segueix de ço que diu ell clarament. Car si els nens s'acostumen, per exemple, a descarregar-se de les forces emotives, del instint de lluita en jocs organitzats com el futbol i tants altres, adquiriran l'hàbit de lluitar ordenadament i acabaran per a educar aquell instint, i com ja hem dit que el joc no elimina sinó que enforteix les tendències que en ell s'exerciten, tindrem que l'esperit de lluita no sols s'educarà, se farà social i fins un factor de grans coses, sinó que s'enfortirà. I ço que diem de l'esperit de lluita, pot dir-se de totes les altres tendències antisocials.

Aixó és el que he llegit en el treball del intel·ligent professor de Psicologia.

Ara que se'm permeti treure'n algunes conseqüències.

Hem vist com el joc és tota l'activitat i la vida del nen, i hem vist la gran transcendència que té per la seva verdadera educació. Però cal estudiar-ne, encara que sigui breument, les circumstàncies qui deuen existir perquè el joc se desenrotlli espontani i dongui tots els seus fruits.

El joc en tot animaló es l'actuació de ses tendències o instints i per ell aquestes se desenrotllen i perfeccionen, però hem de tenir en compte, quan se tracta del nen, que ell també, ademés de sos instints, facultats, encara que rudimentaries: facultat d'observar i de percebre, facultat de retenir, facultat de comparar i jutjar, facultat de sentir, etc. Així per una part, i a més a més cal tenir en compte també que, si bé aquella activitat espontània i instintiva del nen neix del seu propi esperit i, per tal, està el principi de son impuls en ell mateix, és *estimulada* i és *determinada* per les coses exteriors sobre les quals ell després juga.

L'instint de lluita per exemple, rau en el nen, però ell és *estimulat* per certes coses i en certes circumstàncies, i aquestes el poden *determinar* o modificar en diferents sentits; ja ordenant-lo dintre un medi de civilització, ja irritant-lo, dintre un medi de barbarie. Segons sigui, doncs, el medi dintre del qual el nen visqui, serà més o menys excitat i desenrotllat tant sos instints com ses facultats psíquiques, i serà més o menys perfeccionada a una que altra facultat i tendència, i encara aquesta neixença serà bona o dolenta, ordenada o desordenada.

De aixó se'n desprèn que convé que'l nen jugui i que tot li sigui joc, però per aixó cal també enriquir-lo de coses i posar-lo en circumstàncies que l'estimulin a jugar, i que les tals coses el determinin a jugar de la manera més sana, més noble i més bella.

Sobre aixó sembla, a la primera ullada, que hi ha molt que fer. Més tinguem en compte que el principal està en que tot hom s'espongi d'aquestes idees, professors i pares de família principalment, que si al nen se'l respecta i se'l deixa dintre'l cercle de llibertat que li pertoca, prou troba ell en tot, fins en les coses més petites, motius d'esplaiar la seva acti-

vitat, i sobre tot, motius de fresca i sana alegria. Per a la educació, desenrotllament integral del nen, se pot dir que tenim el principal: l'impuls que cal per a tot progrés, i que en el nen no sols és la seva activitat inestroncable sinó l'estimul de la joia constant que en el joc sent.

ALBERT SANS I FARGAS.

(De Catalunya.)

* * *

Glosa

¿De que més apropòsit que del carnaval, puc parlar-vos en aquesta glosa? Però no es el meu desitj, ni la meua intenció, glosar l'origen d'aquestes festes que se'ls hi ha vingut a dar el nom de carnavalesques. Els historiadors el remonten a les festes *Bàquiques*; per a mi, trist glosaire, tenen un origen més llunyà: s'instituiren al ser creat l'home. Deu, al crear-lo, s'acredità de consumat confeccionador de disfresses, entregant-li el llenguatge com a medi de disfressar el pensament.

La vida no es més que una contínua mascarada, en la que la societat ocupa'l lloc de màscara, i l'hipocresia'l de careta. El carnaval no existeix solsament aqueixos dies coneguts per al poble; aqueix és el carnaval de las ridiculeses, el carnaval instituit per als homes: el carnaval moral, l'instituit per Deu, es durader, continuat, etern... Es el que veiem tots els dies...

¿Qué, no'ns creieu? ¿Dubteu de sa existencia? ¿Si'm creieu, per que vostres llavis deixen entreveure aquesta rialleta burlesca? Si no'm creieu, veniu amb mi, donem una volta per qualsevol dels nostres passejos i fem lo possible per a descobrir a través d'aquesta careta de carn que'ls cubreix, sers innobles, sers prostituits, sers degradats, que aparenten i imiten a la perfecció, la posa de la caritat, del bon sentiment, de l'honradesa.

¡Mireu, fixeu-se quina comparsa més nombrosa baixa! Tots van disfressats de gent honrada, de homes de bé, Els avars, de generosos; els covarts, de valents; els tontos, de llestos; els criminals, de cavallers. Son els destinats a regir-nos.

Per a crear-los va ésser necessari fondre en aquest gran gresol de la ignorancia, la superbia, la hipocresia, la avaricia i la ira.

¡Amb quina satisfacció marxen!

¡Amb quina finura porten el trajo de l'honradesa! Qualsevol al veure'ls creuria que realment són lo que representen...

¡Mireu, més disfresses...

Allà, aquell jove adornat de la investidura d'home sabi, aquí un altre jove envollat en la capa de quefe de fracció política. Els dos son joves, però ni l'un es sabi, ni l'altre quefe. La sabiesa li han donat els companys adulant-lo i li poden treure; la quefatura la té subjecte a la voluntat de sers més inferiors que ell. Però no'ls compadeixeu; son feliços per que abdos poden viure solsament de la adulació.

¿No esteu convenuts? ¿Voleu més disfresses...? ¿Si? doncs teniu, mireu... La hipocresia lluint el trajo de la religió; el vici, el de la virtut; la usura el de la caritat; l'egoisme el de l'amor; el privilegi, el de justicia... El poble, el verdaderament honrat, llueix també la seva disfressa; una pell de bé cubreix ses espatlles. ¡Ai de tots el dia que aquesta li caigui!

X.

* * *

"Tarragona Federal", diari

Ha aparegut novament el portavèu del partit federal aquí, transformat de setmanari en diari i redactat en castellà, en comptes de fer-ho en la llengua catalana, com des de son començament ho venia fent.

Els que tenim la costum de llegir la premsa, sempre veiem amb gust qualque reforma que en son benefici's fassi, empró, tenim de confessar que no esperavem aixó de *Tarragona Federal*, puig ja'ns tenia acostumats a aquella redacció seva tan peculiar, pero en català, i a veure estampats en ses columnes qualques articles del apostol del federalisme en Pi i Margall, que amb fruició eren rellegits,

i ara, per lo vist, ens veurem privats d'ells i estarém condemnats a llegir prosa castellana més o menys florida, segons les plomes que la redactin.

Es de lamentar, verdaderament, el cambi que ha sofert el nostre confrare local, ja que la missió primordial de l'Esquerra Catalana, es la de catalanitzar a totes les classes socials i molt particularment a la massa que integra el partit federal català.

De tots modos, retornem la salutació que dirigeix a la premsa local i li desitjem llarga vida diària per al be de Catalunya i de la República.

* * *

Homenatge a Pitarra

El dia 24 d'aquest mes, compliran cinquanta anys de l'estrena de la primera obra del malaguanyat Frederic Soler, la gatada tan celebrada a tot arrèu, «L'Esquella de la Torratxa».

Per aquell dia s'està orgauitzant en un teatre de Barceloua, una funció que estarà tota composta d'obres den Pitarra, i entre elles la *gatada* qual cinquantenari se solemnizará.

La revista *El Teatre Catalá* dedicarà el número d'avui a rendir un respetuós homenatge a l'obra i a tots els que la interpretaren per primera vegada i a son autor, publicant els retrats de tots ells i dedicant els articles a l'obra den Pitarra, els que aniran sotscrits per les firmes més autoritzades de la literatura catalana.

Celebrém de debò aquest homenatge tan merescut per en Frederic Soler i felicitem a sos organitzadors.

* * *

Tarragonins il·lustres

En Pin i Soler, acadèmic

En el Saló del Consell de la Universitat de Barcelona, se celebrá el diumenge l'anunciada sessió pública per a la recepció de l'Acadèmic electe D. Josep Pin i Soler.

A l'acte hi assistí una concorrencia lluidíssima.

L'il·lustre escriptor llegí un magnífic discurs sobre'l tema «Joan Lluís Vives i el seu llibre de diàlegs».

L'hermós treball del Sr. Pin, fou objecte d'una gran ovació.

Li contestá l'acadèmic D. Ramón D. Perez, amb un parlament també molt notable i que merescué així mateix els aplaudiments del públic.

Presidí l'acte, que resultá solemníssim, el Sr. Pella i Forgas.

* * *

Na Maria Josepa Massanés.

Veus-aquí el discurs que la llorejada escriptora donya Dolors Moncerdá de Macià dirigí a l'alcalde de Barcelona, al fer-li entrega de l'instancia demanant a l'Ajuntament la col·locació del retrat de la escriptora tarragonina Maria Josepa Massanés a la Galeria de Catalans Il·lustres.

«Excm. senyor: Les escriptores aquí presents, senyores Armengol, Doménech, ja que a la senyora Karr, per estar malalta, li ha sigut impossible acompanyar-nos en aquest acte, coneixent l'il·lustració i cavallerositat de V. E. se complauen en posar en ses mans, per ésser recomanada a l'Excel·lentíssim Ajuntament que V. E. tan dignament presideix, l'adjunta sol·licitut, en la qual, amb valiosíssimes adhesions de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, se demana la col·locació del retrat de la eminent poetissa Na Maria Josepa Massanés a la Galeria de Catalans Il·lustres.

Les firmes de les prestigioses entitats i personalitats que enclou la sol·licitut, són mostra convincenta de la elevada consideració que Catalunya guarda a la memoria de la il·lustre dama qui, a més dels alts mèrits contrets en el conreu de la poesia lírica, fou mostra clarividant que avençant-se a la seva època i presentint en ella els nous camins que les modernes evolucions obririen a la dona, sigué en tots els seus treballs literaris fervent inspiradora del feminisme cristià, recullit i modest, que per gloria i benhaurança de la llar i de la família, impera en la nostra estimada Catalunya; on, si bé la dona ha accep-

tat el progrés de la seva intel·lectualitat, no ha consentit en el seu cor ni en el seu esperit les exòtiques estridències que en altres països desvirtuen l'alta finalitat per la qual fou creada.

El desig de rendir a la Precursora i a la Mestra el tribut de la nostra admiració, motiva la realització del present acte—el primer que col·lectivament han dut a cap les escriptores catalanes—segures d'obtenir de l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona, tan entusiasta enaltidor de les glories patries, l'aprovació de la petició que li fem.»

* * *

Conferències culturals

Tarragona, la població hermosa de la costa del Mediterrà, progressa, adelanta; sembla que vulga apartar de sí, aquest mantell de fosca que l'envolcalla, per a tornar a ésser la població florent, la població hermosa, plena de llum, de que tant parla la Història.

Tarragona entra en un nou període, en una nova època: la de resurrecció.

Poc a poc, veiem com el nostre comerç i indústria adelanten; poc a poc també, veiem com els nostres homes se preocupen més i més, de la marxa intel·lectual del poble.

Diga-ho si no, el gran trafic mercantil que's nota i'l nombre de conferències i actes culturals que tot sovint se porten a cap.

I ja que parlem de conferències, no estarà de més que diguem unes lleujeres paraules sobre les dues que se han donat en la passada setmana. De la una en fou encarregat de dar-la'l conegut catalanista i competent arquitecte, Sr. Domenech i Montaner en el local del «Patronato Obrero» sobre el tema «Ruïnes de Centelles». L'altra la desenrotllà el catedràtic de la Facultat de Medicina de Barcelona, en Carles Calleja, en el saló d'actes de la Normal de Mestres, qual tema ja coneixen els nostres lectors. Les dugues se vegeren molt concorregudes.

El Sr. Domenech, amb molta facilitat de paraula i gran senzillesa, després de explicar-nos l'etimologia de la paraula *Centelles* i'l origen de aquest monument, existent a pocs kilòmetres de Constantí, passà a fer un estudi de ses pintures murals, comparant-les amb altres existents en diferents monuments d'època ja coneguda i basant-se en la semblança dels mateixos precisà la data de sa fundació. La conferència resultà en extrem interessant i agradosa.

Una cosa'ns disgustà, empró, de la conferència del Sr. Domenech, i fou que portant el treball escrit en nostre idioma, donès la conferència en castellà.

El Sr. Calleja, amb gran profusió de detalls i de la manera més clara possible en que's pot abordar una qüestió científica, explicà el funcionament de la sang i la constitució microscòpica de la mateixa. El tema fou del agrado de l'auditori, el qui premià'l treball del conferenciant amb aplaudiments, com aixís mateix va fer-ho el nombrós públic que va concorre al Patronato a oir les autoritzades paraules den Domenech i Montaner.

RENOVACIÓ també aplaudeix i felicita als dos il·lustres conferencians.

* * *

El campió del poble

Va formant-se arréu de Catalunya un estat d'opinió quina determinant preveiem serà la de que les forces esquerranes s'aplegaran per a la defensa de la llibertat, en aquest plet que actualment se ventila referent al moment polític que ve desenrotllant-se durant aquests dies.

Als prestigiosos noms den Marcellí Domingo i den Jaume Brossa, candidats ja avui de l'Esquerra catalana per a Diputats a Corts, sembla que hi podrém adjuntar també'l del en tots conceptes gran en Gabriel Alomar, ja que es casi següé que serà aclamat candidat per un districte de Catalunya.

L'apostolat de l'Alomar es ben conegut de tothom; el seu fervor per la llibertat ha commogut els esperits amb el brillant concurs de la seva ploma, sempre noble i profunda.

Pocs com ell poden vantàr-se d'haver aristocra-

titzat les maces, orientant-les vers l'avenir, disciplinant-les per a una lluita dignificadora per a assolir la completa emancipació dels humils.

Alomar, Marcellí Domingo i Jaume Brossa: veus aquí la trilogia espiritual de la joventut catalana, que'l poble vol dignificar, el levantant-los a la categoria efectiva de conductors de les multituds.

* * *

Llibres rebuts

Obres completes de Mossén Jacinto Verdagué.—Volúms I. «L'Atlántida».

La popular revista *Il·lustració Catalana* ha començat a editar les obres completes del genial poeta català, a preus verdaderament econòmics, per a que puguin estar a l'alcans de totes les classes socials.

El primer volum, que consta de 192 planes, comprén el grandió poema «L'Atlántida» del que no hem de dir-ne pas res per ésser prou conegut de tothom. La presentació no deix res que desitjar, éssent elegant i molt acurada, estampant en lloc preferent del llibre el retrat de Mossén Cinto. Cada cant del poema va il·lustrat amb una capsalera apropiada i el llibre, relligat fort, porta unes escobertes en color decorades amb la reproducció d'un relléu fet per l'Arnau.

Mereix alabances la casa editora, i l'èxit obtingut amb la publicació de aquest primer volum de la sèrie dels vintiset de que's compondrà aquesta edició popular de les obres completes del més gran dels poetes catalans contemporanis, no dubtem que serà encara més grós, tal com se vagin donant a llum els restants.

* * *

De l'Ajuntament

La sessió del divendres va presidir-la l'Alcalde accidental Sr. Soler i varen assistir quinze regidors.

Casi podrém dir que van limitar-se els nostres concellers a aprobar l'ordre del dia, si no s'hagués promogut una discussió que va entaular el regidor federal Sr. Oliva oposant-se al dictamen de la Comissió de festes, referent a una subvenció de mil pessetes pera'ls nous trajos dels armats per a la professó del Divendres Sant, i a una altra de tres mil pessetes per a les festes de Setmana Santa, argumentant que s'havia decidit suprimir temporers per a economitjar i ara se gastaran unes mils pessetes pera festes que més que ningú deurién de pagar-les els industrials que son els que'n surten sempre beneficiats.

El dictamen va aprovar-se amb el vot en contra dels Srs. Oliva, Cavallé i Munté referent a la subvenció per a els trajos dels armats i a la de tres mil pessetes per a festes, únicament va oposar-hi el Sr. Oliva.

Noves

Se troba malalt a Barcelona, nostre distingit amic el *leader* del Nacionalisme Català en Pere Corominas.

Esperem poder comunicar prompte noves del seu total restabliment.

El diumenge darrer va efectuar-se l'acte de conduir a l'última morada del cadavre de la senyora Maria Salvadó Inglès, esposa de nostre amic en Geroni Tarragó i mare i sogra dels no menys benivolguts amics n'Antoni Tarragó i en Frederic Miret.

L'acte's va veure molt concorregut, d'amics i companys que testimoniaren el sentiment causat per la mort de la senyora Salvadó.

Ens associém de tot cor al desconsol que està sufrint la distingida família Tarragó-Miret.

Aquesta setmana hem tingut el gust de estrenyar la mà de nostre distingit amic el candidat republicà per Tortosa en Marcellí Domingo, el qui ens manifestà la impressió favorable que té del resultat de les vinentes el·leccions en el seu districte.

Els balls de Carnaval segueixen veient-se molt concorreguts en totes les societats.

Els de l'Ateneu de Tarragona son de lo mes lluit, tant per la distingida i nombrosa concorrencia com pel nombre gros de disfresques que hi assisteixen. Per al dimars hi ha anunciat el sorteig dels tres magnífics regals amb els que s'obsequia a les mascaretes que hi han assistit durant la temporada, i quals regals s'han exposat en els aparadors de la sastreria Salvat.

Avui, a tres quarts d'onze del matí, arribarà de Barcelona el nostre distingit amic i excelent escriptor D. Ramon Rucabado.

L'objecte del seu viatge, el motiva entrevistar-se amb els individus d'aquesta Cambra de Comerç que componen el Comité Ejecutiu local que entendrà en lo relatiu a la vinguda a la nostre ciutat d'un gran nombre de socis del VIII Curs d'Expansió Comercial que tindrà lloc a Barcelona durant els mesos de juliol i d'agost d'aquest any.

Benvingut a Tarragona el nostre amic, tot desitjant-li li sia ben agradosa l'estada a la per ell excel·lament enaltida Ciutat Imperial, on hi té un gran nombre d'amics i d'admiradors.

Convidats pel Alcalde accidental D. Lluís Soler, per a ultimar detalls relacionats amb les projectades festes de Pasqua, acudirem a la reunió que se celebrà el passat divendres a la Ajuntament, en qual reunió verdaderament hi regnà el més franc entusiasme.

Entre els varis acords presos, hi figura el de reunir-se novament el proxím dijous, i en qual reunió la comissió nomenada donarà compte dels treballs realitzats fins aquella fetxa.

Hem sigut atentament convidats al ball de disfresques que se celebrarà demà, dilluns, a dos quarts d'onze de la nit, al «Círculo de Tarragona», qual festa, com totes les que celebra aquesta aristocràtica societat, promet véure-s lluidíssima.

Agraim al Sr. President del «Círculo» l'atenció que ha tingut amb nosaltres.

Ha visitat nostra redacció el primer número de la revista tarragonina *El Médico*, porta-véu dels metjes de la localitat.

Podem adelantar notícies de la nova revista il·lustrada que ha de sortir de aquesta ciutat.

Comensarà a publicar-se en el vinent més de abril i veurà la llum pública una vegada cada més. El seu nom serà *Rodamón* i estarà editada d'una manera espléndida, i tant la part gràfica com la literaria i d'informació general, estarà tractada per personal competent.

El conegut industrial i bon amic en Bonaventura Girona acaba de passar per la pena de la pèrdua del seu filllet, que tot just comptava poc més d'un any de vida, i per quin motiu expressém el nostre condol al amic i família.

SALÓ DE VENTES

AL DIA

Novitats per a senyora i nenes en Merceria.—Confeccions.—Pells.—Sombreros.—Bisuteria, etc., etc.

Gran assortit en PERFUMERIA

Inmensa varietat en Brodats.

Se venen a pessés i a trosos. Preu ficse —Ventes al contat.—Sempre nou.—Continuament renovació.

Rambla de San Joan, 40, pral., 1.^a
TARRAGONA

ALS AGRICULTORS

En la finca de D. Isidre Aymat, partida *Rodolat*, se venen els millors plançons de garrofer, classes **Valencià i Pom negre**. Per encàrrecs dirigir-se a Pau Monguio, Rambla de Sant Carles, n.º 20, taverna.



IBARRA Y C. S. en C.-SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián.—Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, emplant solament **catorze dies** en el viatge.—S'expedeix coneixement directe per a Luarda i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor **Luarda núm. 3** y per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa **Denain & d'Anzin**.

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca.—Unic servei físc i setmanal per a Cete i Marsella tots els divendres.

PRÓCSIMES SORTIDES

PER A LA COSTA D'ESpanyA

Febrer 19	"Cabo San Antonio"
" 26	"Cabo Santa Péla"
Mars 5	"Cabo Quejo"
" 12	"Cabo Higuier"
" 19	"Cabo Oropesa"

PER A CETTE I MARSELLA

Febrer 20	"Cabo Quejo"
" 27	"Cabo Higuier"
Mars 6	"Cabo Oropesa"
" 13	"Cabo Roca"
" 20	"Cabo Cullera"

Per a més informes, a son consignatari EN MARIAN PERES, carrer Real, 32.-Telefon 45

C.^a de Seguros Generales de Dusseldorf
Segurs de transports

La New-York, de New-York

Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de París

Companyia de segurs contra incendis.

L'Assicuratrice Italiana, de Milan

Companyia de segurs contra accidents.

La Continentale, de Mannheim

Segurs de transports.

Passeig de Colon, 11 i 12, Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA

Maciá Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

Societat de socors mutuels

TARRAGONA I SA PROVINCIA

dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
Inscripta en el Govern Civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **Dr. Rabadà**

Per a més informes dirigir-se al domicili social:
Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA Y CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts, electroterapia i análisis micro-químico d'orina i productes patològics.—Sero Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

Baix la direcció del Dr. Rabadà

Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7.—Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.—Per a'ls pobres, franca, dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal.—TARRAGONA

FRANCISCO POTAU

Calçat fet

i a la mida

Rambla de Sant Joan, 52

MAGATZEM DE FERRETERIA FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes.—Objectes per a regalos.—Articles per a magatzems de vins i olis

Maciá Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE — JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany.

Escribanies, Plumés Stilogràfiques, pesa-cartes, copiadors, etc.

Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat.

Postals de totes menes i albums per a les meteixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

Fabricació especial

de sabó de moltes classes
d'oli d'oliva i de coco

J. Monserrat

Gobernador Gonzalez, 16 i 18

FITER Enciclopedia moderna catalana.—Edició Gallach

Léxic Catalá.—Divulgació de termes tècnics, científics, d'arts i oficis.—Antecedents del ordre històric i geogràfic.—Observacions tecnològiques conexas ab els coneixements artístics, científics i literaris.—Biografies.

Obra que ha merescut grans elogis de un aplec de catalans il·lustres.

Cinc volums; presentació esmerada; planxes en relleu i or; obra genuinament catalana.—Venda a plassos (38 ptes.) i al comptat (35 ptes.)—Present de un moble simbòlic.

Diccionaris de totes les llengües: Catalá, Castellá, Espanyol-Francés i Francés-Espanyol, Anglés-Espanyol i Espanyol-Anglés.—**Pal·las**, última paraula en aquesta mena de publicacions.—**Diccionar. de Laousse**.

Venda y subscripció de tota mena de diaris y revistes espanyoles y extrangeres: **Centre de Suscripcions de Joan Munté, Kioscos Rambla St. Joan y Rambla St. Carles**.

MOSTELLE (RAIMOST)

SUC DE RAIMS SENSE ALCOOL

The Grape Juice Co. L^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic,

Un exelent refresc

El millor aliment en les malalties i convalescencia.

Se ven per tot arrèu